

Overweging zondag 23 februari 2020 – Weest heilig

Jaar A, 7^e zondag door het jaar

Leviticus 19,1-2.17-18 / 1 Korintiërs 3,16-23 / Matteüs 5,38-48

Weest heilig. Het lijkt een onmogelijk opgave: alsof we geen fouten meer mogen maken, volmaakt moeten zijn. Heilig komt van heel; door heilig te zijn, worden wij heel. Ook het woord heil zit er in: door heilig te zijn, komen we tot heil, tot redding, tot verlossing.

Heilig heeft ook te maken met ootmoedigheid, nederigheid: met een nederige houding, door jezelf niet op een voetstuk te plaatsen. Door de ander als een versie van jezelf te zien, kom je tot heil. Wees inschikkelijk, wees plooibaar. Heiligheid vereist dat we niet star zijn, maar zachtmoedig en soepel van geest.

Jezus zegt: wees goed, leef vanuit Gods liefde, zet jezelf niet op een voetstuk en doe het onverwachte.

We hebben snel iets aan te merken op anderen en vinden vaak dat we zelf gelijk hebben als er onmin is. Besef dan steeds dat wij Gods tempel zijn en dat Gods geest in ons woont! Dat wij een tempel mogen zijn van Gods liefde moet ons tot nederige mensen maken. En God maakt geen onderscheid: hij laat de zon opgaan over slechten én goeden. Dus laten wij ook geen onderscheid maken, niet te snel oordelen en gewoon goed doen.

Het is gemakkelijk om goed te doen voor wie we aardig vinden, voor familie, voor mensen die ons complimentjes maken. De uitdaging is: kunnen we ook vriendelijk zijn voor, vergeven aan en Gods liefde herkennen in mensen die ons minder liggen? Dat betekent niet dat we zomaar van iedereen kunnen houden – dat zal onmogelijk zijn. Maar mensen zijn méér dan de som van hun daden.

Alles wat ons wordt aangedaan en wat ons kwetst, komt voort uit angst. Angst dat de ander beter of slechter, slimmer of dommer is. Angst dat wijzelf niet goed genoeg zijn. En hoe vaak wordt angst ons niet aangepreft: in nieuwsberichten, op social media. Mensen worden belasterd, er wordt naar de ander gewezen als naar de vijand. Dat ondermijnt onze vrede.

Dát is waar Paulus ons voor waarschuwt: wie de gemeente ondermijnt, wie verantwoordelijk is voor verdeeldheid, zorgt ervoor dat gemeenschap uit elkaar valt. Er is dan geen samenhang meer, geen band; iedereen wantrouwt elkaar dan.

Zoek dus niet naar vergelding. Oordeel niet te snel. Bewaar de vrede in je hart. Kies voor een vriendelijk gebaar, zelfs tegen beter weten in. Laat je niet verblinden, laat je hart niet verduisteren door negativiteit. Negativiteit, heet met een mooi woord ook wel 'droefgeestig'. Onze geest wordt bedroefd door angst en jaloezie, door haat en wraak en wrok. Terwijl onze geest juist opveert, blij wordt door een vriendelijk gebaar. Wees dus niet droefgeestig maar blijmoedig. De vrucht van de Geest is immers vreugde!

Gods liefde is eindeloos: hij heeft de zon laten opgaan over slechten en goeden en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Wie zijn wij om die liefde in te perken, in twijfel te trekken? God nodigt ons uit met hem mee te doen: vergeven, kwaad met goed bestrijden, het goede zaaien om het goede te oogsten. De slechten en onrechtvaardigen zullen verzachten als we hen hun zonden niet nadragen, als we hen iets van Gods vergevende liefde laten zien. Dat is de kracht van liefde, de kracht van God in ons.

Met Gods liefde kunnen we een betere versie van onszelf zijn! Want we zijn goed genoeg en we zijn meer dan onszelf. Wij zijn Gods tempel, gevuld met Gods geest. De liefde die we van God hebben ontvangen, die overal rondom ons is, is er voor iedereen. De wereld zal er anders uitzien als we dát laten zien.

Liefhebben voorbij eigenbelang: we zijn ertoe in staat! Het vergt moed, en we kunnen het. Het geheim is dat we de ander niet zien als vijand, maar als mens. We zijn immers allemaal broeders en zusters in Christus!

Denkt u eens aan Kerstmis 1914, toen soldaten geheel onverwacht kerstliederen begonnen te zingen, uit hun loopgraven kropen en elkaar vrede toewensten. Ze zetten kerstbomen neer, gingen voetballen en samen eten. Ze reikten elkaar de hand. En ze ontdekten dat de vijand heel gewone mensen waren, net als zij.

Dat is wat bedoeld wordt met 'Heb uw naaste lief als uzelf'. Dat betekent niet dat we eerst van onszelf moeten houden voordat we de ander kunnen liefhebben. Het gaat *niet* om onszelf. Het betekent heel eenvoudig dat onze naaste net zo is als wij. De ander is net als ik, ik ben net als die ander. We zijn gelijk, kinderen van God, broeder en zuster. Wat ik niet wil dat mij wordt aangedaan, dat doe ik dan als vanzelf de ander ook niet aan.

Liefde is ons gegeven - en ons hart is er vol van! We moeten niet denken vanuit tekort maar vanuit overvloed! Niet haatdragend zijn, niet denken aan vergelding en niet Gods goedheid ondermijnen. We moeten uit onze eigen loopgraven komen, elkaar tegemoet komen. Geen landen veroveren, maar harten veroveren.

Onze beker is niet half leeg. Onze beker is ook niet half vol. Onze beker vloeit over! We zouden God zelf onderschatten als we niet geloven dat Zijn liefde overvloedig is. Vanuit Zijn liefde kunnen we liefde doorgeven: liefde wordt niet minder als we anderen vergeven. Als mensen zich geaccepteerd voelen, als onze liefde hun hart verzacht, verzacht dat ook ons eigen hart. Zo wordt liefde steeds meer! Liefde vermenigvuldigt zich als we het delen.

Jezus opent ons de ogen: doe goed, doe het onverwachte. En Ik help je daarbij, God helpt je daarbij. Die liefde brengt vrede. Die vrede zorgt voor vertrouwen. Die vrede bouwt op. Die vrede verbindt. In die vrede kijken we elkaar *aan* en kijken we niet van elkaar *weg*.

Laat dat een voornemen zijn voor de komende Veertigdagentijd: dat we ons onthouden van angst en haat en onverschilligheid, van wrok en jaloezie en dat we ons onthouden van oordelen en ongeduld. Dat we elkaar aankijken en niet weggijken. En dat we groeien in heiligheid.

Liefde is ons gegeven. En die doorgeven, dat maakt ons heilig. Dat maakt ons heel. Dat redt ons en verlost ons. Dat maakt ons mens. Amen.